REDACȚIUNEA, Administrațiunea și Tipografia Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.— Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele BIROURĂ de ANUNȚURĂ: în Viena: la N. Dukes Nachf., Rux, Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiecare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 cor., pe sése luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. N-rii de Duminecă 2 f. pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe sése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov: Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etaș. I.: Pe un an 20 cor., pe sése luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 c., pe trei luni 6 coróne. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 243. Brașov, Luni-Marți 5 (18) Noemvrie. 1902.

Țéră sĕracă.

Intre proiectele de lege, ce s'au presentat în timpul din urmă camerei ungare, este și acela privitor la augmentarea listei civile. E vorba adecă ca cheltuelile pentru susținerea curții Majestății Sale imp. și reg. sĕ fie ridicate dela 9 milióne 300 de mii, la suma de 11 milióne 300 de mii coróne, începênd dela 1 Ianuarie 1902 până la 31 Decemvrie 1911, adecă pe timp de 10 anĭ.

Ca sĕ pótă fi acoperit plusul de douĕ milióne coróne și pe anul current, proiectul de lege prevede un credit suplementar corĕspundĕtor acestei sume.

In motivare ministru-prețedinte Szell, care a presentat acest proiect de lege în ședința de Vineri a camerei, dice, că de 30 de anĭ, de când s'a stabilit lista civilă, s'au schimbat mult „relațiunile și conceptele“ vieții, și în urma acésta au crescut și trebuințele în mare mĕsură. Precum s'au mărit salariile funcționarilor în tóte ramurile administrației statului, așa a trebuit sĕ se mărésca și plata funcționarilor curții în timp de 30 de anĭ cam până la 38%. Asemenea s'au înmulțit și cheltuelile celelalte pentru clădirĭ, grădinĭ, vinătóre, apoi cele pentru primirea domnitorilor streinĭ, pentru călĕtoriile dinăuntrul monarchiei, pentru representarea Majestății Sale în strĕinătate etc. Dér a mai fost mărit și palatul regesc de la Buda prin clădirĭ nouĕ și pompóse, ce se vor termina în anul viitor. Cheltuielele acestor clădirĭ s'au acoperit an de an cu sumele reținute din lista civilă; dér aceste sume n'au ajuns sĕ acopere cheltuelile și decĭ lipsa a trebuit sĕ fie acoperită prin avansurĭ din visteria statului. Avansurile făcute până acuma ating deja suma de 18 milióne coróne. Augmentarea listei civile are decĭ și scopul de a plăti gradat aceste avansurĭ. Dér mărindu-se palatul regesc, acesta va aduce cu sine și mai marĭ chieltuelĭ ale curții, fiind-că se va înmulți personalul ei și se vor în mulți și chieltuielile ei pentru festivitățile obicĭnuite pe timpul cât curtea petrece în Buda.

Când ministru-prețedinte a depus proiectul de lege din cestiune pe biroul camerei, cerênd sĕ se predea comisiunei financiare a camerei pentru opinare, cuvintele sale au fost întimpinate cu mare sgomot din partea stângei estreme. Sgomotul și strigările s'au potențat, când prețedintele Apponyi a voit sĕ enunțe, că proiectul va fi predat amintitei comisiunĭ. Barabas și alțĭ câți-va din partidul koșuthist au pretins și au stăruit, ca proiectul de lege sĕ fie trimis în secțiunĭ, fiind pré important și fiind-că în secțiunĭ pot lua parte toțĭ deputații la discusiunea asupra lui

In decursul discuției destul de înfocate și al căreia resultat a fost, că majoritatea (drépta cu partidul poporal) a primit propunerea ministrului-prețedinte, s'au audit strigărĭ din partea koșuthiștilor: „Retrageți proiectul de lege!“ „Din acest proiect nu se va face nicĭodată lege!“ etc., ér unul dintre koșuthiștĭ (Ratkay L). a strigat în gura mare, între aprobările și aplausele sgomotóse ale stângei și ale stângei estreme: „Trebue sĕ desluș im pe regele maghiar, că *stă față c'o țéră sĕracă*... și atuncĭ sunt convins, că simțul de dreptate și simțul cavaleresc îl va face pe regele maghiar, ca el însu-șĭ sĕ céră, ca acest proiect de lege sĕ fie luat dela ordinea dilei“...

Țéră sĕracă!

Dér atuncĭ, când cu consimțĕmêntul Koșuthiștilor s'a decis sĕ se clădéscă noul parlament, în care s'au băgat decĭ de milióne și a căruia lucs și strălucire estravagantă apasă mai mult asupra consciinței representanților națiunei, decât o face sĕ se înalțe, — fosta óre țéra bogată?

Atuncĭ când în cei 30 de anĭ din urmă s'au votat nenumĕratele proiecte de lege, prin carĭ s'a încărcat visteria statului cu milióne și milióne numai și numai pentru fala gólă a elementului dela putere, banĭ cu grămada aruncați în vênt fără de nicĭ un folos real, țéra n'a fost sĕracă?

Organul kossuthist într'un articol întitulat „banĭ regelui“, scris în mod nu numai cu totul ireverențios, dér chiar ofensător, esclamă între altele: „Ii trebue banĭ regelui.... Bunule Maghiare deschideți numai punga, décă-i trebue banĭ primului cetățén, dăi. Mulți, fórte mulți banĭ, ca sĕ vadă cu ce mulțumire plătesce Maghiarul pentru iubirea lui plină de abnegare, pentru îngrijirea lui părintéscă.... Mai bine sĕ flămândéscă multele mii de învĕțătorĭ încă câțiva decĭ de anĭ! Căcĭ ei și așa nu-s învĕțați la traiŭ bun. Pâne uscată, multă apă carne puțină: nu-i ceva nou pentru ei etc.“

Fiind vorba de învĕțătorĭ, kossuthiștii ar trebui sĕ scie că din din acele multe mii, despre carĭ dice, că flămândesc, numai o minimă parte aparține poporului maghiar și că în realitate aprópe totalitatea lor sunt învĕțătorĭ ai școlelor poporale confesionale ale naționalităților.

Ei bine, n'au luat parte de 30 de anĭ încóce tot-déuna și kossuthiștii în numĕr mare la sfătuirile și desbaterile dietei? Cine din sînul lor și când și-a ridicat vre-odată vocea sa pentru învĕțătorii sĕracĭ românĭ, nemțĭ, slovacĭ, sĕrbĭ, etc?... Cine dintre ei și când a combătut vre-odată risipa ce au făcut'o toțĭ miniștri, de culte de-a rêndul cu școlele de stat și cu clădirile lor luxóse, ridicate prin ținuturile nóstre în cósta școlelor nóstre, pentru ca cele mai multe din ele sĕ rĕmană aprópe góle, ducênd numai neînțelegerĭ și zizanii în mijlocul poporațiunei liniștite?

Atuncĭ, când aceeașĭ miniștri, constatând, că nu sunt banĭ ca sĕ ridice pretutindenĭ școle de stat, se felicitau, că bisericile naționalităților îngrijesc cu propriile jertfe ale credinciosilor lor pentru susținerea școlelor în ținuturile nemaghiare, de ce nu s'a găsit nicĭ un koșuthist, care sĕ fi constatat, că este o mare nedreptate că statul nu jertfesce nimic pentru școlele naționalităților și că, după-ce acestea jertfesc atât de mult ca sĕ-șĭ susție cu propriile lor forțe școlele, guvernul mai pretinde dela ele încă nouĕ jertfe, impunêndu-le din ce în ce mai marĭ sarcinĭ pentru cultivarea limbei maghiare, în opoziție cu preceptele pedagogice și paralisând efectul întregului învĕțămênt în școlele nemaghiare?

Aflatu-s'a vr'odată unul măcar dintre kossuthiștĭ — afară de „corbul alb“ Ludovic Mocsary — care sĕ fi arătat în dietă, ce nedreptate mare li-se face naționalităților și sĕ fi dovedit, că unei țĕrĭ sĕrace nu-i este permis de a arunca pe fie care an în vênt milióne de florinĭ pentru orgoliul și trufia unei părți a poporațiunei sale, ér a tolera în același timp ca cea mai mare parte a acestei poporațiunĭ sĕ fie încărcată cu o *îndoită contribuție școlară*, una pentru stat, dela care nu trage nicĭ un folos și alta pentru *susținerea școlelor ei confesionale naționale*, pe care guvernul le rĕsboiesce în continuu în numele statului?

Țéră sĕracă e Ungaria, nu pentru-că lista civilă se urcă la atâtea și atâtea milióne de coróne, ci pentru-că ea este deja de trei-decĭ și mai bine de anĭ guvernată de ómenĭ, carĭ nu sciu se păstreze comorile țĕrii, isvorul progresului sănĕtos, al tăriei, bunăstării și fericirei ei.

Țéră sĕracă e aceea, în care cetățenilor li-se mĕsură cu douĕ mĕsurĭ; unde cei dela cârmă părtinesc și sprijinesc desvoltarea națională a unui popor pe socotéla celuilalt, cum se întêmplă de esemplu atât de bătĕtor la ochĭ cu colonisările, ce țintesc numai la întărirea elementului dominant.

Sĕracă e țéra, în care nu locuitorii băstinașĭ au cuvêntul și trecerea cea mai mare la stăpânire, ci o pătură strĕină supra-pusă, pătura neomaghiară séu jidovéscă, care se folosesce de relațiunile neisprăvite și de antagonismul dintre popórele țĕrii pentru a sădi tot mai multă zizanie între ele, ca sĕ pótă cu atât mai ușor pescui în turbnre.

Țéră sĕracă, de tot sĕracă, este în care cetățenii nu mai cutéză sĕ vorbéscă adevĕrul și sĕ apere dreptatea, de temere a nu atița rĕsbunarea celor dela putere și a haitei de renegați, ce se légă de pulpana lor.

Dér nu numai țéră sĕracă este Ungaria, ci nație sĕracă sunt și vor rĕmâné cu deosebire Maghiarii, pe câtă vreme bărbații lor înțelepți și imparțialĭ nu vor cuteza a-șĭ ridica vocea în favorul bunei păcĭ și înțelegerĭ cu celelalte naționalitățĭ și pe câtă vreme cei ce icĭ colo totușĭ îndrăsnesc a'șĭ ridica din când în când glasul admonietor, ca sĕ-i oprésca pe conaționalii lor din drumul prăpăstios, pe care au apucat, vor fi ciupiți, batjocuriți și huiduiți.

Inzadar vor striga Barabas, Ratkay și soțĭ în potriva listei civile și a regelui, înzadar se vor sili a brila în cameră cu esclamărĭ drastice, căcĭ nu vor seduce pe nimenĭ a crede, că vorbesc sincer și cu durere pentru țéră și popórele ei. Décă a contribuit ceva la derăpânarea bunăstării și a mulțumirii publice, atuncĭ de sigur că nenorocita politică a intoleranței naționale a fost în primul rênd causa, că țéra a sĕrăcit așa de mult.

Cabinet de coaliție in Austria. Evenimentele petrecute în ultimele sĕptĕmânĭ în Austria, au convins guvernul, că cu promisiunĭ pe de-oparte și cu amenințărĭ pe de altă parte, nu mai e cu putință salvarea situațiunei, nicĭ resultate reale și durabile nu se pot dobêndi. Numai o împăcare frățéscă între Cehĭ și Germanĭ ar crea stărĭ normale în Austria. Dér sub actualul cabinet, care are caracter german, acésta nu se va puté, și numai prin formarea unui *cabinet de coaliție* care sĕ nu fie repudiat nicĭ de Cehĭ, nicĭ de Germanĭ, lucrurile s'ar puté împăca în imperiu. Se dice, că ministrul-president Koerber sondéză deja terenul la conducĕtorii partidelor. Diarele „Politik“, „Slovo Polskie“ și „Grazer Tageblatt“ — representând fie-care partidul lor (ceh, polon, german) — sprijinesc ideia acésta, deși nu prea cred într'un deplin succes. Greutatea cea mare zace în alipirea Cehilor față de o resolvire favorabilă pentru ei a cestiunei limbei. Fără de condiția acésta, e mai mult ca sigur, că ei nu pot fi câștigați și desarmați de nicĭ un guvern.

Pressa strĕină și visita Regelui Carol in Bulgaria. Diarul *„Neues Wiener Tagblatt“* vorbind de întrevederea Regelui Carol cu principele Ferdinand al Bulgariei, dice, că este fórte îmbucurătóre pentru toțĭ amicii păcei, printre carĭ Austro-Ungaria în primul rînd, declarațiunea Regelui Carol, care în toastul sĕu a relevat, că a venit în Bulgaria ca cel mai bun și mai sincer prieten al Bulgarilor. Acéstă declarațiune este de alt-fel conformă cu intențiunile înțelegerei austro-ruse, că nu esistă nicĭ un desacord între statele din Peninsula balcanică, care ar puté sĕ aibă vre-o înrîurire asupra situațiunei politicei generale. Intrevederea de la Rusciuc însemnéză așa-dér un progres îmbucurător în realitatea acestei stărĭ de lucrurĭ. — Diarul vienes adaugă apoi că relațiunile româno-bulgare cu cât se vor desvolta mai cordial, cu atât mai fondată este așteptarea, că și cercurile dirigiuitóre bulgare îșĭ vor da socotéla de înalta valóre politică a Regelui României.

Diarul *„Extrablatt“*, consacră un articol asupra visitei regelui Carol în Bulgaria, în care esprimă bucuria, ce simte Austria, vĕdênd apropierea, ce se face între România și Bulgaria. Acéstă apropiere o consideră guvernul austriac, ca o garanție a păcei și a liniștei în Balcanĭ.

„Valahisare in biserica gr. cat.“ In Careii-marĭ esistă douĕ parochii gr. cat. avênd amêndouĕ câte-o biserică frumósă una lângă alta. Intr'una se celebréză liturghia românesce în a doua rutenesce, predica însĕ în ambele se ține

unguresce, fiind credincioșii cu desĕvîrșire maghiarisați. Ambele parochii se țin de eparchia de Oradea-mare. Anul acesta, devenind vacantă parochia ruténă, credincioșii au petiționat la consistor sĕ nu publice concurs, până nu se va resolvi afacerea alipirei acestei parochii la diecesa ruténă a Muncaciului, pentru care au făcut pașii necesarĭ. Petiția n'a fost ascultată și în urma concursului a fost numit paroch Radu Cupariu, care însĕ temêndu-se de scandalul pus în perspectivă, și-a dat dimisia. Acum a fost numit un alt preot, pe care de asemenea nu vor sĕ-l priméscă. Rutenii din Carei au alarmat ministerul cultelor și acuma alarméză opinia publică printr'o broșură publicată de *Somosy* Miklos sub titlul *„Nemzeti küzdelem“*, în care acusă consistorul și mai ales pe vicariul general Dr. *Lauran* cu tendințe de „valahisare“, se expectoréză contra gimnasiului din Beiușiŭ, unde s'ar fi educând tinerimea în sens antimaghiar etc. Pressa maghiară comentéză broșura sub titlul de mai sus și altele de felul acesta.

Demisia cabinetului bulgăresc. D-l *Danew*, președintele consiliului de miniștri, a cerut camerei suspendarea ședințelor, deórece *cabinetul și-a dat dimisia.*

Omagiul cetățenilor Plevnei.

Ca întregire a raportului despre visita M. S. Regelui Carol în Bulgaria, mai dăm adĭ următórea cuvêntare rostită de fruntașul din orașul Plevna Dr. *Drumeff*, în numele concetățenilor sĕi:

Maiestate,

Tresare sufletul meu de recunoscință în acest moment solemn, în care salut pe Maiestatea Vóstră în numele a mii de cetățenĭ din Plevna cu cuvintele călduróse: — Sĕ fi bine venit, Sire!

Maiestate,

Intrațĭ astădĭ din nou în orașul Plevnei, în ale cărui împrejurimĭ, sunt acum douĕ-decĭ și cincĭ de anĭ, armata eroică română, comandată de Maiestatea Vóstră, a luat o parte activă în luptele pentru liberarea nóstră și a dovedit o vitejie și un avênt impunător.

Aflându-mĕ în acest moment solemn dinaintea Maiestății Vóstre, îmĭ aduc, fără voie, aminte de nenorocitul nostru trecut, care a mișcat inima generósă a mărinimosului Țar liberator, precum și inima Maj. Vóstre. Urmările acestui fapt sublim a fost liberarea nóstră.

Aducênd aminte Maiestății Vóstre tóte acestea, O rog ferbinte sĕ-mĭ dea înaltă voie sĕ spun câte-va cuvinte despre istoria nóstră:

Când poporul bulgar suspina de durere și era nevoit sĕ părăséscă pământul sĕu propriu, frățescul popor român deschidea granițele sale și ne da asil și sprijin; ér mai târdiu s'a ridicat cu óstea sa sĕ se lupte pentru a nóstră slobozenie.

Guvernul și marinimosul Suveran al României, s'a hotărît și el sĕ coopereze cu armatele rusescĭ și eroii românĭ au sburat iute spre Plevna și Grivița, spre acea Griviță, care astădĭ este împodobită cu mărețul templu, în care se vor păstra pentru vecie scumpele rămășițe ale vitejilor românĭ, picațĭ pe câmpul luptei pentru a nóstră liberare!

Décă România a avut în secolii trecuțĭ Suveranĭ ca Mihaiŭ Vitézul, ca Mircea, ca Ștefan-cel-Mare, ea are în al nouĕspre-decelea veac un Suveran nu mai puțin victorios, și care merită sĕ pórte numele de **Carol cel Mare!** Așa dér, permite-ți, Sire, ca aci chiar, în locul unde s'au îndeplinit aceste fapte eroice, sĕ Vĕ esprim omagiul recunoscinței nóstre adêncĭ, strigând:

Sĕ trăiéscă Marele Rege și Erou al României Carol I!

Sĕ trăiéscă România!

Discursul episcopului conte Majlath.

Cei-ce se așteptau, că episcopul Majlath va rĕspunde la alarma dată de baronul Banffy în numele protestantismului, nu s'au înșelat. Episcopul Majlath în discursul sĕu de deschidere a adunării statului catolic, a rĕspuns la acusările baronului Banffy. Étă un resumat din ceea-ce a dis episcopul Majlath:

Sunt deja în al șéselea an al episcopiei și nu-mĭ aduc aminte, sĕ fi ofensat séu atins cu ceva, fie în ședințe publice, fie de pe amvon, fie în conversațiunĭ particulare libertatea conștiinței și convingerei compatrioților și concetățenilor mei.

Mi-s'a reproșat, că *n'am vrut sĕ sfințesc* împreună stégul societății carpatine cu preoții altor confesiunĭ. Declar, că acésta n'am făcut'o din motiv, că nu așĭ avé cea mai sinceră stimă față cu cei-ce au cooperat la acel act. Acésta s'a întêmplat, pentru-că biserica mea are legĭ și dispositii lămurite, carĭ interdic espres cu aspră pedépsă servitorului bisericei, de a sĕvîrși asemenea acțiunĭ comune. Ér eu sunt gata de orĭ-ce sacrificiu, și décă va trebui cu plăcere îmĭ dau chiar dimisia, dér necredincios bisericei mele nu voiŭ fi.

In ce privesce titlul de *episcop al Transilvaniei*, mărturisesc sincer, că décă așĭ fi bănuit câtu-și de puțin, că acéstă numire corectă va pricinui atâta gelosie la frații mei protestanți, eu n'așĭ fi stăruit sĕ se publice cunoscutul ordin ministerial, pentru-că eu și afară de acel ordin am fost, sunt și voiŭ fi aceea ce m'a făcut în de comun acord locțiitorul lui Christos și regele apostolic, din mila lui Dumnedeu, episcop al Transilvaniei.

Mai este încă o acusare, ce mi-se face și față cu care, nu dic, că vréu sĕ mĕ apĕr, dér sĕ o lămuresc. Se dice, că eu *convertesc* și că convertese cu mijlóce necinstite. Că promit, miluiesc, dau banĭ și îi ademenesc pe cei de altă religie cu tot felul de slujbe, ca sĕ trécă la noi.

Declar pe onórea mea, că asta nicĭodată n'am făcut'o. Sĕ pășéscă pe față acela, care spune acest lucru despre mine și sĕ dovedéscă, că așĭ fi făgăduit ceva cuiva, pentru-că și-a manifestat dorința de a-se întórce în biserica catolică, séu sĕ-i fi pus în perspectivă protecția mea. Și totușĭ, nu tăgăduesc, că dilnic se întêmplă casurĭ, și mĕ mâhnesc, cetind scrisorile adresate de cei de altă confesiune, în carĭ își ofer convingerile pentru câțĭ-va fiorinĭ. Nu pot sĕ nu-mĭ esprim regretele cele mai adêncĭ asupra acestei demoralisații, când cine-va își pune la vîndare convingerea cea mai sfântă. Aceste scrisorĭ le-am ars și nu le-am învrednicit de rĕspuns. Și décă cineva îmĭ vine cu alternativa: „Mĕ fac catolic, décă...“ eu îi rĕspund: „Fiule, nu primesc condițiunĭ, décă cine-va vré sĕ fie catolic din convingere, sĕ fie fără condițiunĭ, altminterĭ e mai bine, sĕ rĕmână, unde se află“. — Décă cine-va scie alt-fel, sĕ iasă înainte și sĕ dovedéscă.

Și décă chiar ar fi adevĕrat, că eu convertesc, — și póte s'ar puté cualifica de vină, că nu convertesc — declar, că de când sunt episcop, nu-mĭ aduc aminte sĕ fi convertit pe cine-va cu intențiune la catolicism. N'am îndemnat pe nimenĭ nicĭ pe patul de mórte, nicĭ aflându-se în miserie. Când mi-s'a cerut, am visitat pe frații mei protestanți, și décă i-am consolat și ajutat, nicĭ odată nu i-am îndemnat sĕ se facă catolicĭ. Așĭ puté aduce esemple și ar puté sĕ iasă pe față aceia, carĭ au fost împărtășiți în ajutóre și carĭ până în diua de astădĭ sunt protestanți....

După-ce spune, că chiar de ar converti cu mijlóce cinstite, cu armele cuvêntului și ale iubirei, nu crede că în acésta ar fi vr'un pericol.

Da, un pericol amenință patria, ne amenință pe protestanți și catolicĭ de-opotrivă, pericolul acesta este, că ne-am îndepărtat de la *învĕțătura lui Christos.* Nu mai viéză în inimile nóstre iubirea lui Christos și evanghelia lui o avem numai pe buze, ér charul lui Christos nu se póte valora în membrele nóstre slăbite de góna exagerată după pofte și de grandomanie.

Acesta este pericolul, pentru combaterea căruia trebuie sĕ dăm mână cu toții, carĭ ne mărturisim ucenicii și urmașii lui Christos, carĭ ne numim creștinĭ. Contra acestui indiferentism religios trebue sĕ luptăm cu toții, respectând reciproc convingerile și persónele și nesuspicionând intențiunile unul altuia, ci muncind cu dragoste și abnegație deopotrivă pentru inflorirea acestei scumpe patrii.

SCIRILE DILEI.

— 4 (17) Noemvrie.

Majestatea Sa monarchul — după cum spun ultimele scirĭ din Viena — sufere încă de reumatism și câte-va dile nu va puté părăsi Schönbrunnul. Maj. Sa a primit Vinerĭ pe archiducele Francisc Ferdinand, care dilele acestea se va strămuta cu locuința la Praga. Maiestatea Sa, după tóte probabilitățile nu va mai veni în anul acesta în Ungaria. Vĕnătórele curții, ce erau sĕ se facă în luna acésta cu participarea monarchului nu se vor mai ține.

De la Liga culturală. La întrunirea de Mercurĭ comitetul central executiv al Ligei culturale a aflat cu plăcere, că în urma stăruințelor președintelui ei, d-l P. Grădișteanu, *una sută de membrii noi*, numai din Bucurescĭ, au cerut sĕ fie înscrișĭ în Ligă. Tot la acéstă întrunire, d-l președinte a donat un'tablou, representând un flăcău voinic din munții Rucărului, o meritósă lucrare a pictorului Elian de la Gruia. *„Țĕranul de la Rucăr“* va fi pus în salónele Ligei, alăturĭ de portretul lui *Avram Iancu.*

Mulțumita Țarului. Regele Carol întorcându-se din Bulgaria la Sinaia, a aflat la Castelul Peleș o telegramă din partea împĕratului Nicolae al Rusiei, care mulțumea în terminii cei mai călduroșĭ pentru salutarea pe care i-a trimis'o M. S. Regele de la Plevna. De asemenea regimentul Vologdna Nr. 18 a trimis Regelui Carol o telegramă prin care îi aduce mulțumirĭ respectuóse.

Decorații Cu ocasiunea visitei sale în Bulgaria, Regele Carol a conferit d-lor St. Danew, președintele consiliului de miniștri bulgar și general Paprikoff, ministru de rĕsboiŭ, marile crucĭ ale *„Stelei României“*, ér mitropolitului Vasile, lui Sarafoff ministru de finance și Radew ministru de justiție marile crucĭ ale *„Corónei României“*. La rîndul sĕu, Principele Ferdinand al Bulgariei a conferit d-lui Ioan Brătianu, ministrul afacerilor strĕine, marea cruce a ordinului „Alexandru“.

Premiile Academiei române. La Academia română s'au închis înscrierile pentru diferitele premii ce le decerne acéstă instituțiune. Pentru *premiul Năsturel Herescu* s'au înscris 14 concurenți, pentru *premiul Eliade Rădulescu* 15, pentru *premiul Adamachi* 33, ér pentru *premiul asociației craiovene*, mult mai numĕroșĭ. Academia a trimis tabloul concurenților, dimpreună cu lucrările propuse comisiunei de 9, pentru a alege lucrările carĭ merită a fi premeiate.

Accelerarea regulării posesiunii în Ardeal. In considererea resultatelor

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Sâmbăta morților.

Dramă din popor în cincĭ acte. Localisată după Raupach de *Teodor Păcățianu.* Representată Duminecă în 3 (16) Noemvrie de cătră tinerimea română din Brașov (Scheiŭ) în sala de concerte (Redută) din Brașov.)

Ernst Raupach (1784—1852) este cunoscut în literatura germană ca scriitor dramatic fórte productiv însĕ, vînător după efect. Era mare cunoscător al technicei de scenă și a scris într'o limbă frumósă germană. Acestor împrejurărĭ se póte atribui, că el timp de un deceniŭ s'a susținut cu succes pe scena germană cu „lucrările sale dramatice din genul serios și comic“, cum dice un istoric literar german, deși pe de altă parte se afirmă că în urma gónei prea marĭ după motive emoționante în genul lui Iffland și în urma elementului trivial, de care nu se putea degaja nicĭ chiar în piesele unde subiectul însușĭ îl ridica în regiunĭ mai înalte, n'a meritat popularitatea de care s'a bucurat timp de dece anĭ.

Décă însĕ pe „Isidor und Olga“, „Robert der Teufel“, „Tassos Tod“, „Cromwell“ și „Die Hohenstaufen“, piese de ale lui Raupach, astădĭ nimenĭ nu le mai póte gusta, — drama lui poporală „Der Müller un sein Kind“ a rĕmas până în diua de astădĭ piesa predilectă a tuturor scenelor germane și se representă în fie-care an odată, în diua de 2 Noemvrie, în afluența și aplausele generale mai ales a publicului de la mahala.

In acea di, se scie că în biserica apusană se serbéză amintirea morților. Tótă lumea alérgă la cimitir sĕ aprindă candele și lumînărĭ la mormintele iubiților repausațĭ și sĕ le încununeze cu ghirlande și cununĭ de florĭ.

Natura își jelesce podóbele sale perdute, ómenii își jelesc pe cei ce s'au dus în altă lume, ér în piesa „Der Müller und sein Kind“ se jelesce fericirea sdrobită a douĕ inimĭ tinere, pe carĭ le împedecă a se uni sgârcenia și tirănia unui părinte fără inimă.

Acela, care a avut odată prilegiu a asista la representarea acestei drame, imposibil sĕ fi rĕmas neemoționat. Din public se aud suspine și sughițurĭ, ér câte o femeie mai înduioșată plânge cu hohot.

Și lacrĕmile sunt un mijloc eminent de a influința pe cine-va în bine. Cine póte încă plânge, nu e om rĕu, pe acela îl poțĭ îndemna încă la fapte caritative, la fapte bune. „O dramă strĕină, care te face sĕ plângĭ, décă și de altminterĭ urmăresce o tendință bună, merită sĕ fie tradusă și localisată în românesce.“ Așa s'o fi gândit d-l Păcățianu, când s'a hotărît a localisa drama lui Ernst Raupach.

Și a localisat'o. Acțiunea, care se petrece pe la începutul sec. XVIII într'o comună din Silesia, nu departe de Grödizberg, în localisarea d-lui Păcățianu se petrece în Doineștĭ în timpul de față. Din morariul Reinhold se face morariul Petrilă, Maria fiica lui se preface în Ileană, vĕduva Brünig se românisĕză în vĕduva Negrescu, Konrad, feciorul ei, ni-se presentă sub numele de Ionel, pe Reinmann, cârciumarul, în localisare îl chiémă Gherghel, Iacob, țĕranul, este Iancu, Iohn, gropariul, este Nastase.

Cu românisarea persónelor însĕ nu s'a terminat localisarea, trebuia localisată și acțiunea. A făcut'o și acésta d-l Păcățianu, trebue însĕ sĕ mărturisim, că nu tocmai cu succes.

Care este anume acțiunea piesei? O vom spune pe scurt:

Morariul Reinhold are o fată (Maria), ér vĕduva Brünig are un fecior (Konrad). Feciorul vĕduvei e sĕrac și în serviciu la móra bogătașului Reinhold. Cei doi tinerĭ se iubesc. Bĕtrânul aflând de acésta, se face foc și pară. Konrad trebue sĕ plece și găsesce serviciu în altă parte la o morăriță vĕduvă, care ar vré sĕ-l ia de bărbat. Pe Maria, tatăl sĕu vré sĕ o mărite după țĕranul bogat Iacob. Konrad însĕ refusă mâna vĕduvei, Maria refusă mâna lui Iacob.

Până aci tóte bune. Morarĭ bogațĭ sunt și între Românĭ. Ei pot sĕ aibă și fete, pe carĭ se nu vré sĕ le mărite după feciorĭ sĕracĭ. Dér acum vine ceva, care nu se póte localisa, séu décă se localisĕză nu póte produce același efect la Românĭ, ca la Nemțĭ.

In drama „Der Müller und sein Kind“ gropariul spune, că în nóptea de Crăciun, la medul nopții, cine are curagiul sĕ mérgă în cimiter, póte vedé pe toțĭ aceia, carĭ vor muri în cursul anului ce vine, mer-

economice nefavorabile din anii trecuţi Plósz, ministrul de justiţie s'a îngrijit ca portofoliul sĕu sĕ dispună în anul viitor de mijlócele trebuincióse pentru continuarea comasărilor în Ardeal. Spre acest sfîrşit ministrul cere de la legislativa ţĕrii K. 400,000 ce se vor întrebuinţa în anul viitor.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat de la d-l Vasilie *Bărbat* învĕţător în Satulung cotisaţie anuală *1 cor.* Primésca binevoitorul nostru sprijinitor călduróse mulţămite. — Direcţiunea şcólelor medii gr. or. române.

In amintirea iubiţilor rĕposaţĭ. D-şóra *Sabina Brote* din Sibiiu contribue întru eternisarea memoriei mult regretatului sĕu frate *Iulian Brote*, căpitan ces şi reg. în pensiune, decedat în Salzburg, anume la fondul vĕduvelor şi orfanilor meseriaşĭ românĭ, intemeiat de „Reuniunea sodalilor românĭ din Sibiiu“ suma de 10 coróne.

Reorganisarea studiilor teologice. La universitatea din Budapesta se proiectéză reorganisarea studiilor teologice. Conform planului presentat de prof. Dr. Kiss, studiile teologice vor dura de acum înante 5 anĭ. Mai departe se va reînfiinţa catedra de retorică, care fusese desfiinţată.

Reuniunea femeilor române ort. din Timişóra-Fabric arangiéză petrecere de dans Joi în *14 (27) Noemvrie* 1902 în sala berăriei de acolo (Fabrikshof) în favorul elevilor sĕracĭ de la şcólele confesionale din loc. — Pentru comitetul arangiator: Maria Dr. *Puticĭ* presidentă; Lucreţia *Matei* secretară. Inceputul la 8 óre séra. Biletul de persónă 2 cor., de familie (3 membri) 3 cor. Oferte şi contribuirĭ marinimóse se primesc cu mulţămită la adresa d-nei cassiere Maria Gherdan (Fabric, strada Tiger Nr. 2) şi se vor publica prin ţiere. — Damele sunt rugate a se presenta în toalete cât mai simple.

Societatea acad.-teol. „Academia ortodoxă“ pentru literatură, retorică şi musică bisericéscă în Seminariul archidiecesan din Cernăuţĭ, ş'a constituit comitetul în şedinţa generală ordinară ţinută Joi în 6 Noemvrie a. c. pe anul administrativ 1902/903 în următorul mod: President: Vespasian *Reuţ*; Secretariu de esterne: George *Banilevicĭ*; Secretar de interne: Petru *Străinul* Secţia literară: Presidentul secţiei şi vice-presidentul I: Constantin *Ureche*; Adlatul I şi bibliotecar: Gavriil *Guşetu*; Adlatul II şi econom: Adrian *Bodnarescu*, Secţia musicală: Presidentul secţiei şi vicepresidentul II: Aurel *Chelariu*; Adlatul I şi controlor: Eug. *Joncovschi*; adlatul II şi cassar Gavriil *Boca*. Comisia revisuitóre: Adrian *Lupaştian*, ref. com. Isidor *Grigorovicĭ* şi Stefan *Voloşencu*, adlaţĭ.

Norocul împĕratului Germaniei Imperatul Germaniei a moştenit în destul de la părinţii sĕi, acum a început sĕ-i curgă moştenirĭ şi de la particularĭ. Milionarul *Panure* din Londra, cunoscut filantrop şi mecenat, a făcut un testament, prin care lasă tótă averea sa împĕratului Wilhelm al Germaniei. Tot aşa a făcut şi milionarul *Rupprecht* din Goerlitz, Germania; i-a lăsat alte trei milióne. Are copii, bietul împĕrat şi de!.. îi trebuie, ca sĕ-i créscă.

Dramă familiară în Jebeliu. In comuna Jebeliu (Bănat) devenită faimósă în anii din urmă prin femeile, carĭ îşĭ otrăviau bărbaţii, s'a întêmplat alaltăerĭ o dramă familiară: Ţĕrănul Sbuia, găsindu-şĭ nevasta în flagrant cu ţĕranul Stoia, l'a împuşcat pe acesta din urmă, ér pe nevastă a rănit'o grav. Sbuia a fost arestat.

Nu vĕ jucaţĭ cu puşca. In comuna Dorgos (Bănat) s'a întîmplat ţilele acestea un accident, care dovedesce în deajuns, că trebue sĕ fim fórte precauţĭ, când umblăm cu armele de foc. Agricultorul Petru Popescu s'a dus într'o ţi la vecinul sĕu, George David, cu care trăia în cea mai bună prietinie. Popescu luă puşca cu douĕ ţevĭ a vecinului de pe părete şi se uită la ea. Din nebăgare de sémă, puşca care era încărcată cu bucăţĭ de plumb, se descărcă şi nimeri pe David în braţul drept. Imediat fù chemat doctorul Massnik, care i-a estras bucăţile de plumb şi i-a bandajat braţul. David va trebui sĕ stea mai multe sĕptĕmânĭ în pat. Despre acest cas a fost anunţată gendarmeria şi procurorul din Timişóra.

Victor Kecskeméthy prins şi — érăşĭ scăpat. Ţiarul „Berl. Tgbl.“ aduce o telegramă din Newyork, în care se spune, că cunoscutul defraudant a fost arestat, însĕ a fost lăsat érăşĭ pe picior liber, după ce a promis, că va restitui banii defraudaţĭ, décă îl vor lăsa nesupĕrat. — Cam ciudată telegramă!

Impuns de un taur. In spitalul din Timişóra a fost dus ţilele acestea *Chira Chevereşianu* într'o stare deplorabilă şi plin de rănĭ, pe carĭ i-le-a aplicat un taur furios în hotarul comunei Beregsĕu.

Anunţ Magistratul orăşenesc ne rógă sĕ dăm loc anunţului, că în afacerea producţiunei de gaz-acetylenic şi a întrebuinţării lui la iluminat şi spre alte scopurĭ, ministerul unguresc de interne în înţelegere cu ministeriul reg. de comerci a dat un statut ale cărui dispositiunĭ mai însemnate sunt: Stabilimente industriale pentru producţiunea de gaz accetylenic se pot înfiinţa numai după îndeplinirea unei séu mai multor pertractărĭ din partea forului industrial. Stabilimente pentru producerea de gaz acetylenic pentru trebuinţele private, întru cât nu se iau în vedere mai mult decât 30 de flacărĭ, se pot înfiinţa tot numai pe basa concesiunii autorităţiĭ poliţiene locale. Acestei concesiunĭ poliţiene sunt subordonate tóte instalaţiunile pentru iluminaţie cu gaz acetylenic, fără considerare la estensiunea sa în localurĭ publice, teatre, institute şcolare, cafenele restaurante, sale de şedinţe, fabricĭ şi laboratóre. La instalaţiunĭ pentru iluminatul cu gaz acetylenic se pot folosi numai aparate esaminate din partea comisiunei esaminătóre. Concesiunea pentru întocmirea de stabilimente pentru iluminaţie cu gaz acetylenic, precum şi pentru negocierea cu aparate pentru producţiunea cu gaz acetylenic, se póte acorda numai la astfel de persóne, carĭ spre dovedirea aptitudinei lor, se supun la un esamen. Celelalte dispositiunĭ ale statutului se pot lua în vedere pe timpul órelor de oficiu de la 8—12 óre a. m. în despărţĕmêntul pentru industrie al magistratului orăşenesc din Braşov.

„Sabie şi corónă“.

Sub titlul acesta a publicat contele Nicolau *Zay*, fost deputat dietal, un articol în revista „Magyar Közélet“ despre raportul dintre naţiunea maghiară şi casa domnitóre.

La început face reproşurĭ archiducelui Francisc *Ferdinand*, care nu dă nicĭ un semn, — cum dau alţĭ principĭ de corónă ai naţiunilor libere, — că ar voi sĕ câştige inima şi înclinările Maghiarilor.

Continuând ţice între altele:

„Casa nóstră domnitóre *nu vré sĕ se contopéscă cu naţiunea maghiară.* A iertat Hohenzollernilor pentru pierderea hegemoniei germane, a iertat Piemontului pentru cucerirea provinciilor italiene, s'a împăcat cu Mexicul, numai rolului imortal al lui Kossuth Lajos nu-i póte ierta, fiindcă în persóna lui Kossuth s'a întrupat ideia independenţei. Cu desconsiderarea naţiunei nu se póte construi unilateral viitorul casei domnitóre. După 1849 s'a făcut încercarea, că nu s'ar puté óre clădi Austria unitară pe ruinele Ungariei; încercarea însĕ n'a reuşit şi ţéra érăşĭ a ajuns în posesiunea celei mai marĭ părţĭ a libertăţilor sale. Este firma mea convingere, că poporul maghiar va trăi vécurĭ liber şi independent, va trăi şi atuncĭ, când dublul imperiu al casei de Habsburg-Lotaringia nu va fi representat, decât prin mausoleul din Nancy, séu prin biserica Capucinilor din Viena.....

„Lansarea raportului dintre casa domnitóre şi naţiune, a avut resultatul, că curtea vré sĕ se representeze statornic printr'un archiduce în capitala ungară. Adevĕrat, că e vorba despre archiducele Iosif August, despre acel urmaş al ramurei palatinilor, pe care sistematic ni-l pun în vedere de câte orĭ e vorba de germanismul casei domnitóre. Noi nu vedem nicĭ un succes în acésta; un archiduce nu formézĕ curte, ér ca sĕ păşéscă vre-odată pe tron, archiducele Iosif August n'are nicĭ un prospect.....

„Veni-va timpul, când casa domnitóre va căuta din nou sprijinul poporului maghiar. Nu desarmarea mişcării „Los vom Rom“ este cea mai bună carte de bătae, ci întărirea Ungariei şi a ideii naţionale maghiare. Mişcarea pangermană cuprinde teren în Austria. Pentru casa domnitóre devine o *cestiune de esistenţă atitudinea Ungariei*, îndată ce va suna ora socotelei. Décă casa domnitóre vré sĕ câştige inima naţiunei, sĕ se gândéscă înainte, ca archiducele Carol, viitorul rege, *sĕ fie în adevĕr al nostru...* Nu e târţiu încă, ca educaţia lui sĕ fie complectată cu elementele culturei maghiare, sĕ ne cunóscă limba şi raporturile petrecênd timp mai îndelungat pe pământ maghiar..... *Vin timpurile marĭ şi ómenii marĭ. Numai casa domnitóre sĕ n'aibă causă de a regreta ocasia pierdută!...*“

*

Tonul acesta predomină şi în discursurile, ce se rostesc în dietă de către deputaţii kossuthiştĭ.

Atentat în contra regelui Belgiei.

Sâmbătă după terminarea serviciului funebru în memoria celor douĕ regine decedate ale Belgiei, oficiat în biserica St. Michel Gudule, pe când trăsurile regale ajungeau în faţa Băncei de Bruxelles, din strada regală un individ a tras trei focurĭ órbe de revolver în direcţiunea celei d'a treia trăsură regale, în care se aflau damele de onóre şi adjutanţii. Gendarmii au arestat numai decât pe atentator, care a trebuit sĕ fie apĕrat contra furiei mulţimei. Individul este un Italian şi a declarat, că se numesce *Robini*. Nicĭ o persónă n'a fost atinsă. In cele-lalte trăsurĭ se aflau Regele, Contele de Flandra, Principele Albert, Contesa de Flandra şi Principesele Alberta şi Clementina.

Identitatea autorului atentatului a fost stabilită. El se numesce *Rubino*, de profesiune comptabil, născut în anul, 1859 la Binardo, lângă Neapole, în present locuind la Bruxelles.

La perchisiţia corporală s'a găsit la el un pachet de cartuşe cu glónţe. Contrar primei versiunĭ, revolverul cu care a tras, era încărcat cu glónţe. Primul glonţ a trecut pe d'asupra trăsurei, cel d'al doilea a trecut prin gémul de la uşa trăsurei şi a şters faţa contelui d'Oultremont, mare mareşal al Curţii.

După o nouă versiune, încă necontrolată, Rubino ar profesa idei anarchiste şi ar fi venit din Londra cu intenţia de a ucide pe Rege.

La interogatorul, ce i-s'a luat la poliţie, Rubino a mărturisit, că voit sĕ tragă asupra Regelui, adăogând, *că a lucrat în virtutea principiilor sale anarchiste.*

După dejun, Regele a plecat în automobil la gara Luxembourg, de unde a luat trenul pentru Groenendael, aprópe de Bruxelles.

Rubino a mai declarat, că a venit din Londra şi negăsind de lucru, s'a decis sĕ atenteze contra Regelui. A declarat însĕ, că nu are nicĭ un complice.

Sosiţi în Braşov.

Pe ţiua de 15 Noemvrie.

Pomul verde: Rudolfsky, voiagior Arad.

Europa: Freund, Sătmariu; Kaiser, Cassel; Seraphin, Fürst, Viena; Krieger Dresda; D-na Nagy, K. Vásárhely; Mihály, Sibiiu.

Bucurescĭ: Fischer, Hochsteder, Pesta; Witt, Spiegl, Viena; Debreczeny, N.-Ajta; Seidel, Dresda; Kohn, Iaurin; Kinzel, Lipsca; Gerö, Cluşiŭ.

Grand: Grünblatt, Sibiiu; Friedländer, Cs. St. Simon; Hardt, Schönberg; Georgescu ,funcţionar, Buzeu: Schlesinger, Budapesta.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

ţând la biserica din cimitir, îmbrăcaţĭ în epedeu şi cu lumînare în mâna. Konrad de faţă, când gropariul le spune acesta. Se duce în cimiter, cu gândul sĕ vadă cumva va fi în convoiul candidaţilor de mórte şi morariul? El vede convoiul, vede pe morariu, dér vede şi pe fiica lui cea din urmă în convoiu. Intorcêndu-se, în cimiter de morarul, care se dusese colo la sfatul groparului sĕ ia la meţul nopţii ţĕrînă dintr'un mormênt próspĕt, care punêndu-o pe piet, sĕ scape de astmă. Vĕţêndu-l esclamă: Cum? tu aicĭ? Du-te biserică, acolo este locul tĕu! — Din cuvintele acestea, morariul află că Konrad a zărit şi pe el în convoiu şi din acel moment bóla i-se agravéză. — Ca sĕ nu-şĭ se banii (2000 de galbenĭ) moştenire icei sale „rĕtăcite“, se duce în grădină -i îngrópe. Acolo éră dă peste el Konrad, care venise nóptea sĕ mai vadă odată în feréstră pe iubita sa Maria, care era olnavă de mórte. Vĕţêndu-l morariul, óre de gróză în braţele lui. Bóla Mariei se gravéză. I-se apropie sfîrşitul. Inainte de muri, prin intervenţia preotului, îl iartă e Konrad, pe care îl ţinea de ucigaş al atălui sĕu şi cu scena acésta de reconciliare, se încheie drama.

In labirintul acesta de superstiţiunĭ, cu convoiul spiritelor în nóptea de Crăciun, ţĕrîna din mormêntul próspĕt, către carĭ se mai adaugă: cântecul cucuvaiei, urletul cânilor, topirea plumbului, tóte presentate ca lucrurĭ pe carĭ „un bun creştin“ trebue sĕ le creadă, — firul Ariadnei era greu de găsit pentru localisator, dovadă efectul comic, ce l'a produs drama, atât la representarea de aséră de la noi, cât şi la representarea de anul trecut din Sibiiu.

Nicĭ odată n'am vĕţut ca în astă séră o ilustraţie mai plastică a vorbelor lui Terenţiu:

Duo quum faciunt idem non est idem*)

Publicul german plângea cu hohot, la acéstă dramă, publicul român, când a defilat pe scenă convoiul spiritelor — rîdea cu hohot.

Şi acest rîset nu se referea la prestaţiunile dilentanţilor, pentru-că d-l G. Mercheşianu a interpretat fórte bine pe morariul Petrilă, d-şóra E. Rîşnoveanu fórte bine rolul Ilenei, d-l E. Bobancu destul de bine pe Ionel şi şi ceilalţĭ dilettanţĭ ca: d-na P. Bobancu (primărésa), d-na M. Mercheşianu (vĕduva Negrescu), d-l D. Badea (cârciumarul), d-şóra R. Tampa (soţia cârciumarului) d-l Alexe Benigal (Iancu ţĕranul) d-l N. Ardeleanu (preotul Serafin) şi d-l N. Scurtu (groparul) s'au achitat peste tot fórte conscienţios de rolurile lor.

Nu putem lăsa neamintit anachronismul în localisarea scenei din nóptea de Crăciun cu vêntul rece, ce sufla în cimiter, scenă strămutată pe nóptea de Sâmbăta morţilor (Moşii), care la noi cade în timpul cel mai călduros al anului.

După representaţie, la care cu regret constatăm, că afară de câţĭ-va tinerĭ profesorĭ şi candidaţĭ de advocaţĭ, inteligenţa română din Braşov a strălucit prin absenţa sa, — a urmat dans până în zorĭ de ţi.

Venitul curat al seratei teatrale, décă o fi ceva, este destinat jumĕtate pentru masa studenţilor şi jumĕtate pentru renovarea picturei bisericei de pe Tocile.

Delaletea.

*) In original: „Duo quum idem faciunt... Hoc licet impune facere huic, illi non licet.“ Terenţiu: „Adelphi“ V 3.

Cursul la bursa din Viena.

Din 15 Novembre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120 40
Renta de coróne ung. 4%	97.55
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	90 25
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%.	97.50
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	—.—
Bonurĭ rurale croate-slavone	157.—
Impr. ung. cu premii	101.05
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	100.85
Renta de argint austr.	120.55
Renta de hârtie austr.	100.10
Renta de aur austr.	91.90
Losurĭ din 1860.	150.55
Acții de-ale Băncei austro-ungară	15.66
Acții de-ale Băncei ung. de credit	704.22
Acții de-ale Băncei austr. de credit	668 25
Napoleondorĭ	19.07
Mărcĭ imperiale germane	116.97½
London vista	239.20
Paris vista	95 20
Rente austr. 4% de coróne	95.10
Note italiene	—.—

Cursul pieței Brașov.

Din 16 Novembre n. 1902.

Bancnot rom.	Cump.	18.90	Vênd.	18 94
Argint român.	„	18.80	„	18.88
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.07
Galbenĭ	„	11.20	„	10.30
Ruble Rusescĭ	„	2.54	„	—.—
Mărcĭ germane	„	117.25	„	—.—
Lire turcescĭ	„	21.40	„	21.50
Scris fonc. Albina 5%		101.	— „	102 —

Cursul losurilor private

din 12 Nov. 1902.

	cump.	nde
Basilica	18 70	19 70
Credi	429.—	433 —
Clary 40 fl. m.	209.—	211 —
Navig pe Dunăre.	—.—	— —
Insbruck	88 50	91 —
Krakau	77.—	80 50
Laibach	75 —	79 —
Buda	190. —	200.—
Palffy	182.	187.—
Crucea roșie austriacă	54 90	55 90
„ „ ung.	27.—	28.—
„ „ ital	27.25	28.25
Rudolf	72 —	76.—
Salm	243 —	247.—
Salzburg.	77.—	80.—
St. Genois	230 —	250.—
Stanislau	78 —	80 —
Trientine 4½% 100 m. c.	230 —	250.—
„ 4% 50	43 25	4 25
Waldstein	69.—	71
„ de 10 franci	33 —	36 —
Banca h. ung. 4%	—.—	—.—

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 11 Nov. n. de 38,799 capete, la 12 Novembrie au intrat 585 capete și au eșit 954 capete, rămânênd la 13Novembre n. un număr de 38,430 capete.

Se notéză marfa **ungurésc**: **vechе grea** dela 108—110 fil. **tinără grea** dela 110—111 fil., de mijloc dela 109—110 fil. — **Sêrbéscă**: **grea** 106—108 fil., de mijloc 104—106 fil., **ușóră** 102—104 fil. kilogramul.

Bursa de mărfurĭ din Budapesta.

din 12 Nov. 1902.

Semințe	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme dela	până la
Grâu Bănățenesc	80	7.85	8.05
Grâu dela Tisa	80	7.80	8.—
Grâu de Pesta	80	7.85	8.80
Grâu de Alba regală	80	.—	.—
Grâu de Bácska	80	.—	.—
Grâu unguresc de nord	80	.—	.—
Grâu românesc	80	.—	.—

Semințe vechĭ orĭ nouă	Soiul	Cualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilograme dela	până la
Sécara		70—72	6.55	6.65
Orz	nutreț.	60—62	6.40	6.50
Orz	de rachiu	62—64	5.50	5.70
Orz	de bere	64—66	5 30	5.50
Ovĕs		———	.—	.—
Cucuruz	bănățén	75	.—	.—
Cucuruz	alt soiu	73	—.—	—.—
Cucuruz	„ „			
Hirișcă			5.50	5.80

Producte div.	Soiul	Cursul dela	până
Sām. de trifoiu	Luțerná ungur.	56.—	62.—
„	„ transilvană	—.—	—.—
„	„ bănățénă	—.—	—.—
„	„ roșiă	58.—	63 —
Ulei de rapiță	rafinat duplu	— —	—.—
Ulei de in		—.—	—.
Unsóre de porc	dela Pesta	63.—	65.—
„ „	dela țéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	64.—	64 50
Prune	din Bosnia	11.—	11.75
„		—.—	—.—
Lictar	Slavon și Serbia	—.—	—.—
„	din Serbia în s.	—.—	—.—
Nucĭ	slavon nou	—.—	—.—
Gogoșĭ	sêrbesc	—.—	—.—
„	din Ungaria	—.—	—.—
Miere	ungurescĭ	—.—	—.—
„	sêrbescĭ	.—	—.—
Céră	brut	—.—	—.—
Spirt	Drojdiuțe de s.	—.—	—.—

(Preț per 100 de chilograme)

Bursa de Bucurescĭ

din 13 Nov. 1902

Valorĭ	Dobêndă	Scad. cup.	Cu bani gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	97.½
„ „ Impr. 1892	5 „	Ian.-Iul.	95 ½
„ „ din 1893	5 „	„ „	98. ½
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iul.	86.¼
„ „ Impr. de 50 mil.	4 „	„ „	86.½
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	87 —
„ „ Impr de 45 m. 1891	4 „	„ „	87.—
„ „ Im de 120 mil. 1894	4 „	„ „	87.—
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	86.¼
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6 „	Mai-Nov.	86.¼
„ Casei Pensiunilor fr. 500	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescĭ 1868	5%	Ian.-Iul.	—.—
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	—.—
Scrisurĭ fonciare rurale	5 „	Ian.-Iul.	100.⅛
Scris. fonciare rurale din 1890	4 „	„ „	89.—
„ „ urbane Bucurescĭ	5 „	„ „	88.¾
„ „ „ Iașĭ	5 „	„ „	82 —
Oblig. Soc. de basalt artificial	6 „	„ „	— —
	V. N.		—.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	50	150 v.	
Banca Nați n. ult. iv. 86.—	500	intr. v.	— —
Banca agricolă	500	150 v.	239 5
Dacia România ult. div. 35 lei	200	intr v.	2 1.—
Națiunala de asig. ult. div. lei 43	2 0	„ „	—.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	2 0	„ „	390.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	385.—
Soc rom. de hârtie ult. — —	100	„ „	—.—
„Patria" Soc. de asig. ult. 4 l.	100	„ „	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	—.—
„ „ „ „ 2 em u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur militare u. d. 60 l.	300	„ „	—.—
„Bistrița" soc. p. f. hârtii 50 l	100	„ „	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 franci aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse.	12	„ „	.—

Scomptur:

Banca na. a Rom.	5%	Paris	3%
Avansurĭ pe efecte	6 „	P tersburg	5%
Banca agricolă	9-10%	Berlin	—
Casa de depunerĭ	5½	Belgia	3—
Londra	3 —	Elveția	3½
Viena.	3½		

Săpun în rude

SCHICHT.

MARCA: Cerbu séu Cheia

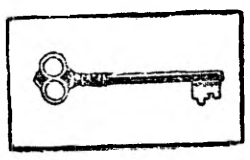

Săpunul cel mai bun și cu spor de aceea cel mai ieftin.

Se capătă pretutindenĭ

(725),8—40.

Sz. 12908—1902.

tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Dr Leményi Jenő végrehajtatonak Tincsiu Susa s trsai végrehajtást szenvedő elleni 72 kor. — fil. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törv.-szék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő. szeráta községben fekvő, a szerátai 43 sz tljkvben Eva Tincsiu alias Petrea, Susana alias Petrea kiskoru, Anna alias Petrea kiskoru, Gavrilla alias Petrea kiskoru, Pralea Györly, özv. Susanna Gavrilla Tincsiu, Stanciulea Maria szül. Muraescu nevén álló:

8788	hrsz	ingatlanra	368 kor.	2264	hrsz.	ingatlanra	27 kor.
1255	„	„	24 „	2735	„	„	52 „
1265/2	„	„	69 „	2741	„	„	39 „
1404	„	„	66 „	3119	„	„	39 „
1436/2 } 1437 }	„	„	88 „	3285	„	„	27 „
				4126	„	„	24 „
1545/a	„	„	47 „	4889	„	„	9 „
1582	„	„	59 „	5407	„	„	10 „
1777	„	„	25 „				

koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban és pedig a C 7. allatt özv. Susanna Gavrilla Tincsiu alias Petrea javára bekebelezett élethosziglani haszonélvezeti jog fentartásával azzal hogy utóajánlat tevőkre az ajánlat akkor is kötelező ha az árverésen meg nem jelenik s ha magasabb igéret nem tétetik, vevőknek tekintendők, az árverés elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi Deczember hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor** Szerátán megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyamnál számitott és az 1881 november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi október hó 25-ik napján.

A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság

Schupiter, kir. albiró.

795.1—1

In Transilvania

Cea mai mare colectură principală

învită prin presenta pe On. sa clientelă a-și procura

Losurĭ de clasă

pentru tragerea din:

20 și 21 Noemvrie n. a. c.

cu prețurile originale statorite de Direcțiune și adecă:

Un los întreg Cor. 12.— | Un los de un sfert Cor. 3.—
„ „ de jumĕtate „ 6.— | „ „ „ o optime „ 1.50

Considerând, că am plătit până acuma Onor. nóstre clientele câștigurĭ colosale ca:

Unasutămii	Coróne pe Nr.			96229	în Brașov,
Douĕdecimii	„	„	„	65164	„ „
Treidecimii	„	„	„	22533	„ Sibiiu,
Douĕdecimii	„	„	„	12893	„ Seghedin,
Decemii	„	„	„	6366	„ K-Vásárhely,
Decemii	„	„	„	52070	„ Satulung,
Decemii	„	„	„	65170	„ Câmpina,
Decemii	„	„	„	65579	„ Rêsnov,

mai departe câștigurĭ de: **Cincimii, Douĕmii, Unamiie coróne etc.** în sumă totală de milióne, resultă, că colectura nóstră așa de norocósă e de preferit față de altele.

Efectuim comandele din afară cât sĕ póte mai prompt și plătim tote câștigurile fără nicĭ o deiragere și sub cea mai mare discrețiune.

(8—10.)

Jacob L. Adler & Fratele,

societate de bancă în comandită, Brașov

cea mai mare colectură principală din Transilvania.

ANUNCIURI

(inserțiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administrațiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai multe de odată se face scăderment care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans."

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.